

ÎBRAHÎMÊ XAŞXAŞE
AŞMA ZERDE

fam

fam
YAYINLARI

WEŞANXANEYÊ FAM

**ÎBRAHÎMÊ XAŞXAŞE
AŞMA ZERDE**

Çapê Juyîne
Mart 2020

Çapker: Devrim Tekinoğlu
Xebatê Qapaxî: Mehtap Demirci
Mîzanpaj: Mehtap Demirci
Redaksiyon: Lerzan Jandil

ISBN: 978-605-5293-84-0

Fam Basın ve Yayıncılık
Moğoltay Mah. Sanat Sok. no:2/101
Tunceli

fam@famyayinlari.com
www.famyayinlari.com
Tel: 5074313562

Çapê: Gülmat Matbaacılık Yayıncılık
San. ve Tic. Ltd.Şti.
Maltepe Mah. Fazılpaşa Cad. N:8/4
Topkapı-Zeytinburnu/İstanbul
Tel:0212 577 79 77

AŞMA ZERDE
İBRAHİMÊ XAŞXAŞE

TEDEYÎ

VATENA VERÊNE	7
LÊLÊ ŞEWE	12
KEZALA MÎ	13
MÎ RÊ BES A	14
JANÊ MÎ	15
MÎ NÊZANÎTÊNE	17
XWEZÎLA*	18
BÎRÎYA WELATÎ	19
MÎ RA	21
RAYWANO XERÎB	22
ZONÊ XIZIRÎ	24
KALO GAXAN	26
ASTAREYÎ XIJ BÎ	27
ZERÎYA MÎ	28
KEWE	29
MENALE	31
ZERÊ MÎ RA GONÎ ŞONA	32
ZONÊ MA CAN ANCENO	34
ŞEWLE DANO	35
ÇIMKEWKÎNE	36
BÎKO	38
XÎRAB O	40
MÎ VÎRÎ	41
FETELÎNA	42
XÎRABE BO	43
HÊY MEWRAN	44
XERÎBÎYE	45
NÊZANENA	46
EZ TO BIANCÎ ZERÊ XO	47

POŞMAN BENA	48
DOMANEK	49
DEMÊ VERÎ	50
WELA ÇUÇIKAN MA RO BO	52
XİZİR HAZİR O	54
MOLAYÎ EBÎ RAYA HEQÎ KAY KENÊ	55
TÎJÎYA ŞODİRÎ	56
KOTÎ MENDA DUZGİN BABA	57
QURBETE DE	58
XİZİR TO DE BİBO HEVAL	59
AŞMA ZERDE	60
ASTAREYÊ ŞODİRÎ	61
BENA DUŞKİN	62
TAQWA MA RÊ ÇARE NÎYA	63
RİNDEK O	64
HES KENO	65
RAMÎT RE MÎ SER	66
ASPARÊ ASTORA QİRE TÎ EST A	67
RAYE HEVZ BİKE	68
TİLSİM	70
DAKİLA GULSÎMA	72
DERDÊ CİGERE	76
GAZÎYA QEDİMÎ	78
GELO TÎ ZANÊNA BİRA	81
NÊWEŞXANEYÊ URBANÎ	83
Çİ HEKMET A	85
Çİ RA SOFÎ ?	86

Îbrahîmê Xaşxaşe, sera 1961 de dewa Gingimî Xaşxaşe de amo dînya. Mektebo verên dewa xo de, mektebo berz Gingim de wend.

Tirkîya de jû dezgeyê wezîriya edeletî de, 12 serî zê memurî xebetîya.

1988 de îmtanê “Fakûlteya perwerdeyê rakerdî ya Anatoliye” (Anadolu Açık Öğretim Fakültesi) yê çar serinî qezenc kerde. Hetê ra wend, hete ra xebetîya. Sera 1996 de tayê sebebana ra şî Ewrupa. A rojê ra nat dîaspora de cuyê xo dewam keno. Cîya, cîya dezgeyane kulturî de xebetîya. Ne seranê pêyênan de, “Înstîtutê Ziwan û Kulturê Kirmancî (Zaza) IKK e.V. Berlin” î de zê îdarekerdoxê însitutî aktîv xebetîno. Zewecîyayî yo û di çênekê xo est ê.

Îbrahîmê Xaşxaşe 2008î ra nat, hetê ra ju firma de xebetîno, hetê ra înstîtutî de xizmeta zon û kulturî keno, heto bîn ra kî bi kirmanckî şîr û maqaleyan nivisneno.

Şîr û maqaleyê Îbrahîmê Xaşxaşe kovar û rojnameyanê Zûlfîkar, Semah, Vate, Bezuvar, Newe Pele û medya sosyale de, kêyê pelganê edebîyatî de neşr bî.

Xelatê ke guretê:

1- Çalakîya edebîyatê Hûseyîn Çelebî ya sera 2014îne de, şîra “Xwezîla” xelata diyemîne gurete.

2- Çalakîya edebîyatê Hûseyîn Çelebî ya sera 2017îne de, şîra “Kewe” xelata juyemîne gurete.

VATENA VERÊNE

Seba ke her tim bi sebir û tamulê xo piştî de mi, ez verên de bi zere û can ra hevala xo Cemîla rê, dima kî çênekanê xoyê delalan Îrmake û Çağla rê zaf teşekur kena. Nê kitabî de emegê înan zaf o.

Ancîya, seba ke şûrê mi kerdî serraşt, her tim piştî dê mi û ez teyna nêverda, bi zere û can ra hevalê xoyê qedirgiranî emegdarê Kirmanckî mamoste Lerzan Jandîlî rê zaf teşekur kena.

Dima kî, seba ke ez teşwîqê çapkerdişê kitabê şûran kerda, bi zerê û can ra emegdarê Kirmanckî ra mamoste Munzur Çem û hunermendê mawo qedirgiran Mikail Aslanî rê çiqas teşekur bikerî kî şenik o.

Bi raştîye, veng û rengê kirmanckî hunermendê ma Mikail Aslanî ke piştî medêne re mi, no kitabê mi emser çap nebîyêne. Bi vatişêde bîn, no kitabê şûranê mino ke, warê Kirmanckî de zê vilikêde newîye zîl da, saya ê ra wo. Zonê Xizirî re wayirîye, xo rê wayirî ya, qomî re wayirî ya. Bi na wesîla ez vana ke, Xizir to de heval bo budelayê zonê Xizirî.

Şiire çik a?

Cewabê na perse, kes ra kesî vurîna ra. Mana şîire zaf hîra wa, mi gore tarîfêde xoyo standard çin o.

Gorê tayênan şîirê, zerîya şairî/e ra her-eknayena hîsanê xorîyan a. Gorê tayênan şîirê, zê qertalêde xeşimî, tîkila ju koyê berzî de, asmenê keweyî re kilama sewda vatena. Nê ifade kerdişê şîiran şaş nîye.

Lê mi gore şîire, her çî ra raverî bi çîmanê zerî niyadayen a. Bi çîmanê zerî niyadayene, vînitên a, heşnayen a û fam kerden a. Nê prosesî ma şîkînîme nîya ifade bikerîme: Şîirê bi hîsanê xorîyan hama bi usil û qeydeyan bi çekuyan kaykerdiş û bi îmgayanê efsunkaran resmê fikran viraştên a.

Bêşik, şîire ra marum mendene, eşq, sewda û hêvîye ra kî marum menden a. Bi vatişêde bîn, şîire ra marum mendene, cuyî ra marum menden a. Mi gore, zerîya ke çêverê şîire ranêkerd û nêbîyê meymanê şîire, zê xanêde tipûtal û xirabe ya. Lê, zerîya ke zê dewrêşêde budelayî şemîga şîirê ra kelê xo birna û kewte dergayê şîire, şen û şa wa. (*)

Gelê wendekaranê hêcayan, persêde klasîk a, hama beno ke şîma kî merex bikerê û mi ra "To çî taw dest kerd şîiran nivisnayene?" bipersê. Bi desturê şîma ez şîkîna cewabe na perse nîya bidîne re ci. Bi raştîye gencîya mi ra nat alaqa mi bi şîiran est a. Verde mi hîsê xo bi Tirkkî ardene re zon, lê nê seranê pêyanan de mi Tirkkî zonê xo ra fişt dîrî. Nika maqaleyan û şîiranê xo, teyna bi Kirmanckî nivisneno.

Çi ra kitabê şîran?

Seke şima kî zanenê, zê her şarî, ê ma Kirmancan kî kultur û zonêde ma est o. Zonê ma Kirmanckî/Zazakî çi hêf ke nika royî ver de ro. Xo ra Unesko yî kî rapora xoya 2009 îni de, bal anto halê Kirmanckî ser.

Zê ke konfucyusî vat bî, "Ju şarî zonê xo ke kerd vîndî, kamiya xo kî keno vîndî." Yanê şarê, ya kî kesê ke kamiya xo kerde vîndî, şex-sîyetê xo kî tey keno vîndî û beno ecnebîyê xo. A game ra dima çi hêf ke binê bandora şaranê bînan de zê xizmetkarê înan cuyîno. Bi vatişêde bîn, zê kengero huşko ke vayî dest de belangaz o, hênî beno. O taw kî vawo bêiman êndî ebi kengerî bi kêfê xo kay keno. Gege beno sibigê banê ra, gege kî beno silondê ser ra erzeno.

Anciya çi hêf ke çerxê asîmilasiyonê bê-bavî hetê ra bi metodanê qilêrinan, bi dek û dolaban baweriya ma Raya Heqî heremnê, hetê ra kî zê areyî zonê ma rêd ra.

Mi gore nika ma ver de di rayî est ê. Ya ma ver ba asîmilasiyonî bêveng vîndenîme û zê kengerê huşkî bêonuriye qebul kenîme, ya kî ver ba zulimê asîmilasiyonî sere danîme we, re xizna xo, zonê Xizirî yanê re kesitîya xo wayir vejînîme.

Gere her qesêkerdoxê zonê Xizirî nê persan xo ra biperso û gaman berzo.

Seran ra ver mi bi cesaretêde hewl nê persî xo ra pers kerd bî. Rojê mi darê Pîr Mansurî de xo rexne kerd, kibirê xo kîşt û seba xiz-

meta zonê Xizirî, îqrar da Xizirî. A roje ra nat, rind xirab, zaf şenik, şaş raşt destberê mi ra çi amê, xizmeta zonî ra nêşevəkna.

Gelê Kirmancan, gere fêlê ma raxeles-nayena zonê ma bo. Aye ra kî seba aj û ujê xo, seba kesîtiya xo, kamî dest ra çi êno, wa bikero. Çimke zonê ma binê talokêde giranî de ro. Roj bi roje zonê ma çimanê ma ver de helîno. Seke Konfuçyusî kî vato: "Zonê însanî zê virana maye û zê sitara însanî yo." Nê herdîman ra marum mendene, merden a.

No pirtukê mi kî zê her pirtukê Kirmanckî warê edebiyatê Kirmancîye de ju gama. Ez bawer kena, şîr û dêyşe ke tede ca gureto, ver ba asîmilasiyonî rolêde pozîtiv kay kenê.

Îbrahîmê Xaşxaşe
Berlin, 25.01.2020

(*) kesê ke wazêne na derheq de malumato hîra Kêpela "www.institutekirmancki.de" de maqalêya Îbrahîmê Xaşxaşe biwane.

AŞMA ZERDE
İBRAHİMÊ XAŞXAŞE

LÊLÊ ŞEWE

Nermik, nermik
vayê rojawanî yo ke zê anuxî boye dano sipeno.

Vilikê dorme kuçan,
û pel û puşê parkan, zê dilberanê fintozan re-
qesîne vayî ver de.

Guvîna vayî û xuşîna vîlikan,
tivanê mi re kilam a “hesretîya welatî” lornenê
lêlê şewe de,

hênî ke kederin, hênî ke xemgin.

Axx, axx!

bêvengîya na şewa renginê de,
ez kuçane paytaxtê Ewropa de, lê xeyalê minê
talan bîyayî kî,

mabêyne rêça linganê domantîya mi û bananê
terkbîyayînan de fetelîyêne, welatê mi de.

Çi hêf ke,

Nê pêl û puşanê parkan, vîlikanê dormê kuçan,
ne daranê ke porê xo vayî ver de şane kerdêne,
ne kî romantîzmê şewe, xezebê bîrîya mi nêker-
dêne asan.

Ez, xeyalê minê talan bîyayî,
û hesreta welatê mina ke cîgeranê mi veşnena,
pîya yîmê çimê şewe de.

Hevalo,

Çira axînanê ma ra jan dilopîno,
ti qet xo ra persena?

Berlîn, 02.01.2006

KEZALA MÎ

Çim şiknena mi dûrî ra,
ax wax kena zaf xorî ra.
Ge hes kena, ge naz kena,
mezgvila wa Xezala mi.

Ax Xezala mi, Xezala mi,
çênê mebe mezela mi,
çira ti bena mezela mi.

Vana "Ez to ra hes kena",
dima kî şertanê xo rêz kena.
Naz kena, cîgera mi xaz kena,
mezgvila wa Xezala mi.

Ax Xezala mi, Xezala mi,
çênê mebe mezela mi,
çira ti bena mezela mi.

Îbrahîmê Xaşxaşe de hûna
Vana: "Tî Mem a, ez kî Zîn a."
Ge kêfin a, ge murizin a.
mezgvila wa Xezala mi.

Ax Xezala mi Xezala mi,
çênê mebe mezela mi,
çira ti bena mezela mi.

Berlîn, 09.06.2006

MÎ RÊ BES A

Emşo aşme guretî ya,
dinya bê roştî menda.
Mi rê qet tarî niyo,
roştîya to mi rê bes a.

Mi rê bes a, mi rê bes a,
roştîya to mi rê bes a.

Ez xerîbiye de nika koçber a,
bêkes menda, tenge de ra.
Mekuye xo ver ti dakîla mi,
est bîyena to mi rê bes a.
Raştîya to mi rê besa.

Mi rê bes a, mi rê bes a,
raştîya to mi rê bes a.

Îbrahîmê Xaşxaşe dafike de bo kî,
zê ronî tawike de bo kî.
Xo rê derd meke, ti ancîya kî,
a tanîya to mi rê bes a.

Mi rê bes a, mi rê bes a,
haştîya to mi rê bes a.

Berlîn, 29.03.2007

JANÊ MÎ

Nê welatê xerîbî de,
zê bilbila ke dafîkêde zernêne de ra ez.
Mezgweran, bêkelêcan û bêcan a ez.
Hewranê singûsotîyan perda şermî na ro rîyê
xo ra,
kewetîya asmênî kî heremna kambaxan.
Roj tersonik, tersonik çim şikneno ma gege,
aşme kî, tivana firarêde sîndoranê welatê min a,
nê şarîstanî de.

Axx, ax ewro kî roje xelesîyê û bî şand.
Ancîya adirê birîna mi têv dano janê mino
bêfam.
Zê marê binê şimêle pul bi pul,
tur erzeno xaxanê mi de kambax,
hêywax...

Vengê mûzîkêde Afrîka êno tarîtiya şewe de,
Tivana vengê xuşîna axwa Çilkaniya goşanê mi
de.
Çiqas kî mûzîkêde romantîk o.
Kamcî sewdayî wedardeye tede,
kam çi zano!

Çi hêf ke, romantîzmê mûzîkî kî royê mi nêkeno
asan.
Ez janê xoyê bêfamî ver bena meftun,
çiçikanê asmênî ra omîd doşena,
û pê birîna xo lawnena.

Axx janê mino bêheş,
dejê mino qeleş!
Nêzana ke Ehrîman çi wazeno mi ra,
Zerdeşt û Ahura Mazda çi taw heşnenê zîbayişê
mi!
Dewrêş û ewliyayî qey bêveng ê!
Ma Xizirê mi?

Hêyy wayirê mi,
tarîtiya na şewe çi taw xelesîna?
Tijîya to çi taw xemelnena nê şarîstanî?
Nê hewrê qirêjinî çi taw benê vila,
ma mezgê janê mi?
Axx janê mi ...

Berlîn, 10.10.2012

MI NÊZANITÊNE

Hetê mino çep wêran,
hetê mino çep viran,
vilê mi de barêde giran est o.
Çepgirîye rehet nîya na ceneme de,
ge wertê hezeke de raywanî ya,
gege kî şîn şîwan û surgunî ya.

Mi na zanitêne.

“Demane lêlande egîtiye zor a,
berdêl wazêna” vatêne pîlanê ma.
Berdêl dayene,
ge teyna menden a,
gege kî kila adirî de sama şiyena.

Mi na kî zanitêne.

Lê mi çi zanitêne ke,
rojê ebi destê ju mixenete,
huyayişê ma bîyêne lete.

Mi na nêzanitêne.

Berlîn, 15.12.2012

XWEZILA*

Xwezila ez nika welatê xo de,
ju perperikê wusarî biyêne.
Ge gilê xaşxaşike de,
ge pela tirşike ser ro bireqesîyêne.

Ez ke welatê xo de biyêne,
miradî ver de nêmendêne.

Sîya zulimî eşt re ma ser, mi ti ca verda,
lê to hewnê mi xemelnayî, ez teyna nêverda.
Ti zeretenik, ti ramanî û comerd a,
virana xo ra ke, ez êna eyy welatê mi.

Ez ke welatê xo de biyêne,
tarîtiya axûzarîye de nêmendêne.

Axx ez ke welatê xo restêne,
amêne çokan ser û ci ra efê xo waştêne.
Merdene est a, mendene est a,
honde ke a axe mi de nêmendêne.

Xwezila ez nika welatê xo de hewn de biyêne,
û qet heşar nêbiyêne.

Berlîn, 05.03.2013

*Na şûre çalekîya edebîyatî ya Hüseyn Çelebî 2014îne de xelata 2. gurete.

BÎRÎYA WELATÎ

Hesreta welatî kefa destê mi de,
janê birîna mi kî qevsingê mi de,
bi xeyalanê domantiya xo,
mi verê xo çarna re welatê xo.

Pereyê tîyareyî bî pergale mi,
omid kî hevalê mi,
sahatan ra dime ez resto welatê xo.

“Ma bi xêr dî Waya Xizirî, Girê Boxa,
merde û candarê mi,
Kemera Bele, biza kole...” vat,
û bi senc Hardo Dewrêş paçî kerd.
Çikê hesreta mi,
kila adirî ra tewr xedar bîye dilopê hêsîran,
û rijîyayî senê mi ser.

Hetêde mi bî bextewar û rengin,
hetêde mi kî kederin û xemgin.

Merdeyanê ma dormê Şehîdê Birî,
taxa Boverî û leyê Waya Xizirî de mekan gureto.

Gorîstanê înan bi a rindekiya xo tovatêne
mabet a,
cira tuj derbaz bîyene tomet a.

Mi pêro zîyaret kerdî,
bi hesreta seran,
têvirane de berbayîme û berbayîme...
Hîris û hîrê seran, hîris û hîrê birînî viraşt bî,
cîgera mi de.
Xezebê bîrîya mi bî bî janê birîna mi,
xorîtîya dirveta xo,
mi ke welatê xo zîyaret kerd, tewr rind fam
kerde.

Axx ti welatê mi,
warê bav û kalê mi, pergalê mi...

Welat bi koçê ma bî bî çol û çolistan seran ra
raver.
Royê ma zê xezalêde birîndare,
binge nêguret xerîbîye de.
Seran ra dima, birîya welatî ver.
cêrayîme ra bi eşq tek tek pêyser.

Nika welatê mi gul û gulistan,
û baxçeyê gulan.

Eyy mekanê ewliyan Hardo Dewrêş,
zîyar û dîyarî, teyr û turî.

Şikir be na roje ke, ez restone şîma.
Êndî ti kî bêminet a, merdene.
Êna kî ti zana, nêna kî ti zana.

Berlîn, 07.07.2014

Mİ RA

Her kesî mi ra feyîzê guret,
tayêne hêz, tayêne qêret.
Mi ke vat “Kamîya mi rê kî rîmet”,
ê “Ti nasîyonalîst a” vat mi ra.

Ez to nas kena, xo we mede,
êndî bes o, birîna mi têv mede.

To xo zanox zanit, aqil da mi,
mi can, to teyna ogit da mi.
Mi ke “Ogît nê, piştî bide mi” vat,
dûrî şî “Ti oportunist a” vat mi ra.

Ez to nas kena, xo we mede,
êndî bes o, birîna mi têv mede.

Mi hîle nêkerd, kes nêxapit,
janê to janê xo zanit,
tengîya mi de to xo denimit.
Mi ke vat “Ti kotî ya mixenet.”
ramit re mi ser “Ti nasîyonalîst a” vat mi ra.

Ez to nas kena, xo we mede,
êndî bes o, birîna mi têv mede.

Îbrahîmê Xaşxaşe zano, ti çi kesa
ti bê hîsa, bêşerma qêt bêqesa,
Durî vinde mi ra, durî şo ma ra,
wule ti oportunistê de zaf teresa.

Berlîn, 22.09.2014

RAYWANO XERÎB

Hêyy raywano xerîb,
beno ke ti nêzana.
Raya menzîlê to,
koyanê ma ra ke derbaz biye,
qet meterse!

Mezra Botan,
hardêde dewrêş,
mekanê zîyar û dîyaran,
û çêberêde qedîm a.

Her hetê welatî de,
binê her kuçe,
û qevsingê her Koyî de,
axîna dayikan,
û hêvîyê ma deminitîyê.

Aye ra, her koyê ma,
dergayê zîyar û dîyaran,
ewliyayêde rihûyayîş,
û kamilêde mobetweş o.

Rojê raya to ke derbaz biye cira,
koyî ver de bê çokan ser,
ebi senc cira kelê xo bibirne,
gulbangê ci de û hênî şo.
Nêbo, nêbo!
Ti ti be, bê desturê koyî meşo.
Xirab o.

Raywano xerîb,
beno ke ti pênehesîya,
tomete nîya.
Koyê mayê rêzîni,
her tenge de,
ma rê benê berzîni,
bizane!

Berlîn, 03.04.2015

ZONÊ XIZIRÎ

Hardo Dêwreş bi nurê rojî,
darûdarîstan kî bi çuçikan xemeliyay bî.
Mêşanê hengimênî kilamî vatêne,
çuçikan kî raverîya xo ser ro qesê kerdêne,
çimê roje de.

Qomê mano ke firarê zonê xo bî,
heşarê ocaxkorîya xo nêbî,
û haylemeyê xo de bî.

Tam kî o taw, zonê ma bi esaletê xo,
halê qewmê xo de nîya da,
û bi hêrsêde xeşim,
“Wela çuçikan şima ro bo lawo!
Ma şima de qasê înan gonî nê menda ke,
ez nîya bêwayir û teyna verdo ha?” vat û îsyan
kerd.

No îsyanê zonê ma,
zê biluskî teqa, mezgê qomî de.
Tayêne xo ra şerm kerd,
lê tayêne kî, qet xem nêkerd,
û bi zonê xo lexî kerd.

Axx ti zonê mi: Axîna bavûkalê mi, expalê mi
hênî şîn şîwan meke.

Na hayleme de kes dejê to ra fam nêkeno ke!
Seke şairî vatî bî,
“Ti ke kelegirî bîya,
ez şîliya wusarî ya.”
Tarix şahad o!
Dayikan bi çekuyanê toyê firazan lawikê xo lornayî.
Maşiq û şairan kî bi rengê to,
şîr û sewdayê xo xemelnayî.

Cewherê toyê efsunî reng da weşîye,
can da weşîye.

Hêyy zonê mino firaz!
Hêsîrê toyê gonînî jan danê astikanê minê
huşkan oyyy!
To ver de amo çokan ser û firqan kena ez,
de rawurze xo ser,
bê, pîya şîme bêbextîye ser.
Çimke ti rengê qomî ya,
û vengê Munzurî ya.
Çimke ti zonê Xizirî ya,
zonê mi.

Berlîn, 06.05.2015

KALO GAXAN

Kal amê, gaxan amê,
Kalo gaxanê ma amê.
Kal amê, gaxan amê,
sera newîye têy amê.

Ti xêr ama, xêr ama,
sera newîye ti xêr ama.
Oxir bo, oxir bo,
sera kane rê oxir bo.
Oxir bo, oxir bo,
sera kane to rê oxir bo.

Hevala kalî fatik a,
zê dendik a, mendik a.
Çimê gêncan aye de ro,
xezalek a, rindek a.
Kal û fatike amayî,
bêrê ver ba ci şîme.
Turikê kalî piştî de ro,
cira xelatê bijîme.

Rawurze Alî Şêr,
rawurze Porsorê,
Ti kî rawurze Zînê,
ti kî rawurze Delal,
ti kî rawurze Baran.
Hay kîme, huy kîme,
wele xo ser qîloz kîme.
Hay kîme, huy kîme,
Ewro mirdî kay kîme.

Berlîn, 10.10.2015

ASTAREYÎ XIJ BÎ

"Ê her însanê astareyêde xo est o rîyê asmênî de,

tawo ke şî heqîya xo ser, astareyê xo kî têy xij beno"

vatêne kamilanê ma.

Însano ke vanê,

perwanê eşqî yo axpînê cuyî de,

"la mekan" bêmane yo cirê.

Mabêne demanê tariyan

û kerê tarîxanê qelsan de nêtexelîno,

bi eşq mekan virneno û dewr çerexîno.

Axx, ax..!

Nê romantîzmê asmênê zelalî de,

kaleka aşma zerde ra,

emşo kî xaftila di astareyî xij bî.

Lê nêzano ke, çi ra bî,

ê atmosferê romantikî de,

huznêde xedarî cîgera mi de qule viraşt bî.

Vajê dewrêş!

Êyê ke hênî bi lerze û bêwext,

xij bî û şî, kam bî?

Gelo kesê bêhêvî û sêwî bî?

Ya kî hona derguşê sawî bî?

Berlîn, 21.05.2016

ZERÎYA MÎ

Nê welatê bê royî ra,
çuçikanê koçberan kî fir da û şî,
tek tek û qelfe bi qelfe.
Na xerîbiya tal û tirşe de,
ju ez menda,
ju kî ti menda hazaran mîyan de, tik û teyna!

Mi rê ca nê mendo nê şarîstanî de.
Sebrê mi xelesîyo
û ez êndî dima eşqê xo şona.

Zerîya mi,
mabênê şatoyanê nê şarîstanî
û xeyalanê bêmaneyan de metexelîye.
Çimke, t'exelîyayîş merdene ano ma rê!
Bê turikê xo bipême û ti kî mi de bê.
Nîya de,
welatê ma wareyê Mem û Zîne de,
eşqo raştîkên çulîskîno,
çimanê domananê ma de.

Dem wusar o,
astorê zerê mi kehêlan,
bi hêz û bi kelecana,
ver ba Sîpanî, Gabar û Amedî ramena ez.
Terkê mi de to rê kî ca est o.
Serê xo tik, girmikanê xo kîp ke
û pîya şîme.

Mezra Botan de ti mi rê kilama Edule bilorne,
ez kî bi axûzarîya seran,
to rê hesreta gule.

Berlîn, 10.11.2016

KEWE

Binçim nîyadayena dîlberanê ke mi xo ra vî-
yarnêne ra,

qebatê mi nêbî.

Êxpalo dirvetin û bi qar û kesretanê dinya
xerceliyêne

para mi rê kewtî bî.

Oxro ke, tanîya çimanê toyê kewkinan ra,

eşqê cûyê renginî herekiyêne.

Lê çi hêf ke mi herê fam kerd.

Mi rê se bî, pers meke, çi serê to bidajni.

Mi ke ti diya, zerîya mi de şewlê to çulîskîya

û cûyê mi vurîya kewê.

Ez nika zê perperikêde hawtrenginî ya,

qefsingê to de tevezîya û eşqê xo lawnena.

Erê çimkewkinê!

Se beno, mi rê serevde meke.

Beno ke, ez nika budelayêde pejmurde ya,

maşiqê to bîya û hesîrê eşqî ya.

Beno ke, aqil mi ser ra şîyo û xo nîya,

lê sewda sîyaye kî tomete nîya.

Heq zaneno ke,

to rengê çimanê xoyê kewkinan,

zergunîya mergîzayanê Gimgimî ra,

qama bejna xoya tîtale kî,

qewaxanê kaleka Girê Boxayî ra gureta kewê.

Zeus şahad o ke,
ti welatê mi bi xo ya.
Royê koyê Bingolî ya
û gula verê kendalî ya.

Çimkewkinê!
Şewlê aşma zerde çik o ke.
Afrodîte kî wa uja de vindo,
çênê, to rindekiya xoya xasbeleke,
bê zerîya mina bele ra pers bike,
kewokê!

Berlîn, 03.05.2017

**Na şûre çalekiya edebîyatî ya Hüseyn Çelebî
2017îne de xelata 1. gurete.*

MENALE

Şimirê nezanoxî fetva veta,
“Cênîyî cahîl ê, nêmcet ê” vato.
Na çi hekmet a, çi zîhnîyet o,
menale dakila mi, menale!

Cahîl çi zano îlmê çar sira,
roj, roje ke xelesîye, şono xora!

Ti ma ya, bedenê xo ra ez da,
cahîl çi zano sirê “esrari Êzda.”
Nurê to yo Ahura Mazda,
menale porçakila mi, menale.!

Cahîl çi zano îlmê çar sira,
roj, roje ke xelesîye, şono xora!

Çira hêrs bîya, gîms vinetî ya,
ti dakil a, nêmcet nîya, qels nîya.
Îbrahîmê Xaşxaşe rê şems ti ya,
menale dakila mi, menale!

Cahîl çi zano îlmê çar sira,
roj, roje ke xelesîye, şono xora!

Berlîn, 17.05.2017

ZERÊ MÎ RA GONÎ ŞONA

Hêy neslê mi xayiniye meke!
Bi eslê xo yareniye meke!
Ecdadê xo bêkamîye meke!
Zerê mi ra gonî şona.
Gonî şona, gonî şona,
zerê ma ra gonî şona.

Hal yeman o, limin limin,
dem xirab o, eman eman.
Ti kambax be xayin zeman,
to halê mi de hal nêverda.

Ti kamil nîya, cahîl bi xo ya,
çira ehlê heqîqetî nîya.
Şîya maşiqê şarî bîya,
ax zerê mi ra gonî şona.
Gonî şona, gonî şona,
zerê ma ra gonî şona.

Hal yeman o, limin limin,
dem xirab o, eman eman.
Ti kambax be xayin zeman,
to fêlê mi de pel nêverda.

Îbrahîmê Xaşxaşe vano,
çira qom xo înkâr keno.
Pepugê çolî ma rê biwano,
ax zerê mi ra gonî şona.
Gonî şona, gonî şona,
zerê ma ra gonî şona.

Hal yeman o, limin limin,
dem xirab o, eman eman.
Ti kambax be xayin zeman,
to royê mi de can nêverda.

Berlîn, 02.06.2017

ZONÊ MA CAN ANCENO

Zonê ma zonê Xizirî yo,
çi hêf ke tenya ca verdîyo.
Coka Xiziro kal murizîyo,
dayê zonê ma can anceno.
Coka Goşgar Baba heredîyo,
dayê zone ma can anceno.

Hewar dayê qomî pêbihesne,
zonê ma mireno, xo ci resne.
Hona ke wayirî rî nêçarno,
dest berze re ci, raxelesne.

Ez biyane pepug, to ra vana,
qeyî Îbrahîmê Xaşxaşe nêheşnena.
Na kerîya to ma kîşena,
wayê zonê ma can anceno.
Çira birîne nêpêşena,
wayê zonê ma can anceno.

Hewar wayê qomî pêbihesne,
zonê ma mireno, xo ci resne.
Hona ke Xizirî rî nêçarno,
dest berze re ci, raxelesne.

Berlîn, 06.06.2017

ŞEWLE DANO

Ma cenet û ceneme nêzanîme,
olî dîwan de hesab danîme.
Bi eşq çerexînîme, dewr vurnenîme,
nurê raştîye ma de şewle dano,
nurê haştîye ma de şewle dano.

Hu Postê Pîrî, hu Darê Mansurî,
ya tîjîya şodirî, Çeraxê Wayirî.
Mewran û Şimirî gonî wazenê,
rew bê, rew bê, ma rese Asparê Xizirî.

Îbrahîmê Xaşxaş a ez, îqrar danîme,
Cemê Xizirî girê danîme,
kedê heramî nêwenîme.
Nurê haştîye ma de şewle dano,
fetva nêdanîme, can nêcênîme,
nurê roştîye ma de şewle dano.

Hu postê pîrî, hu darê Mansurî,
ya tîjîya şodirî, Çeraxê Wayirî.
Mewran û Şimirî gonî wazenê,
rew bê, rew bê, ma rese Asparê Xizirî.

Berlîn, 19.06.2017

ÇIMKEWKINE

Dema ti kî bi xeyalanê bê maneyan xapîya,
dema to kî ez ca verdo, şîya.
Oxro ke ti Hardê Dewrêşî de,
astareyê Îbrahîmê Xaşxaşe bîya.

Nika vîrîya mi de qama bejna toya tîtale
û fekpir hûyayişê toyo gulin reqesîno,
zê filmêde sîya sipêyî.
Nê şewanê wusariyê dergan de,
hewnê mi bi to xemelinê,
kaleka şîpa axwa Dicleya lêle de.

Hardê Dewrêşî de eşqê raştkenî bê berdêl
nêbîyêne,
mi sewda Mem û Zîne ra zanitêne.

Abîdîn Dînoyî ke resmê eşqî viraşto nêviraşto
nêzana.

Lê, mi tuwalê zerîya xoya belê de,
bi boyaxê koka dara goze resmê eşqê ma kî
viraşt,
bi sebrê Wusibî.
Xezala mi nêbone ha!
Mi rê serevde meke,
sewda sîyaye asî ya,
ferman nêzana,
îlam ke to wazena.

Axx şima serê vîndîbîyayî
û rayê bêşindorê ke,
çimê mi dima xo qefelnayî şima.
Seke şairî vat bî,
“Axx xuşîna pelûpuşan, mi xapnenê bi amayîşê
to!”

Berlîn, 21.02.2018

BİKO

No çi veng o êno, no haybiro û axirşer,
no meşer çik o?
Hurîndîya qesa mutebere de,
şinge şinga şimşêranê gonînan,
çingena asmênê goşanê ma de.

Helmê merdene darîno we,
binê potînanê qirêjînan de hurdî hurdî û barî
barî...

Na aqilxizaniye û qirêjiye miyan de
çiqas zor a kî,

Ti ti be.

Zê sipêtiya kurasêde qutnî bîmane, meheremiye
biko!

Bizane ke,

zerîya mina bele de to rê kî ca est o, bê.

Ebi gamanê gîrsan,

bê persan, bê tersan,

hama bê teresan bê!

Bê!

Zerîya xoya belê ebi heskerdişî pir ke.
Çimke heskerdiş tilsimê roştî yo, rîstîme haştî
yo.
Çimke heskerdiş wustina raştî ya, bizane.
Mi vatî bî ya!
Hênî sotrax, sotrax nê, ebi gamanê gîrsan bê!

Meterse biko!

Hênî bipirosîye mi ra ke, wa qîrçe qîrça astikanê
minê huşkan
kobeyê Dicle de bêro heşnayene.
Lazim nîyo,
eke şîkîne kî, wa astikê mi bê,
handê ke zerî meşikiyo biko.

Berlîn, 20.05.2018

XIRAB O

Ti ke polat nîya, can talib mebe,
adir ra îşlig a, rew xo ra mede,
rew xo ra mede.

Îqrari înkari xo rê tore meke,
Raya Heqî medejne, xirab o,
hêy can xirab o.

Ti murşîd a, ti hêvî ya Pîr Nesîmî,
kotî menda, carê ma de birese,
rew bê, ma rese.

Bi namê pîrtîye molayî vejîyayî,
pîr kam o, mola kam o, kifş nîyo,
hêy can kifş nîyo.

Îbrahîme Xaşxaşe vano "raye lêl meke,"
mebe Erebaştan de bêhal meke,
can sefil meke.

Mewran û Şimirî rê xalî meke,
Raya Heqî medejne, xirab o,
hêy can xirab o.

Ti murşîd a, ti hêvî ya Pîr Nesîmî,
kotî menda, carê ma de birese,
hêy can birese.

Bi namê pîrtîye molayî vejîyayî,
pîr kam o, mola kam o, kifş nîyo,
hêy can kifş nîyo.

Berlîn, 06.07.2018

Mi VÎRÎ

Welatê xo ra kewta dûrî,
se bikerî ez, kamta şorî.
Goşkar Baba sebir bide,
welatê mi kewto mi vîrî.

Îta bêtam ê mast û doyi,
bêreng ê porteqal û sayî.
Muze û havyar nêwazena,
toraqê dewe kewto mi vîrî.

Mêweyî bêtam ê, nêwerînê,
kambaxî xo bi xo xerepînê.
Pêro hormonin ê, gemarin ê,
muriyê dewe kewtê mi vîrî.

Wa qom û qebîl pê bizano,
Îbrahîmê Xaşxaşe îta nêwazeno.
Ewro mebo, meşte şono,
zîyar û diyarî kewtê mi vîrî.

Berlîn, 25.07.2018

FETELÎNA

Bejntital a, çimbelek a,
mezgê mi de fetelîna.
zaf rindek a, zê mendik a.
mezgê mi de fetelîna.
Kewoka le şermok a,
mezgê mi de fetelîna.

Ti ya, ti ya gula mi ti ya,
ti zê vinika perojî ya.
Tivanê vilika verojî ya,
royê mi de fetelîna.

Gula Îbrahîmê Xaşxaşe ti ya,
ti zê xuşîna axwa Çilkanî ya.
Tivanê mêşa hengimênî ya,
pêtega mi de fetelîna.

Ti ya, ti ya gula mi ti ya,
ti zê vinika perojî ya.
Tivanê vilika verojî ya,
royê mi de fetelîna.

Berlîn, 06.08.2018

XIRABE BO

Porkeja mina çimbeleke,
ti mîye be, ez vareke.
Destê xo porê mi ra ke,
qet kî pulikê mi axme bo.
Sênê xo mi rê doşeg ke,
qet ke dinya xirabe bo.

Dinya alem pêbizano,
ti eşqê min a, to wazeno.
Goş mede, aqil xizan o,
qet ke dinya xirabe bo.

Îbrahîmê Xaşxaşe vano ke,
“Qesa mi xo vîrî ra meke,
bije xo rê goşare ke,
wa dinya şoro, xirabe bo.”

Dinya alem pêbizano,
ti eşqê min a, to wazeno.
Goş mede, aqil xizan o,
qet kî dinya xirabe bo.

Berlin, 20.08.2018

HÊY MEWRAN

Ez vano qet herb çînê bo,
ti vana hard û asmên mi rê bo.
Ez vano kîn û kîbîr xirab o,
qey fam nêkena hêy şimir.
Milkê dinya wa to rê bo.
Qey fam nêkena hêy mewran.

Meke, mi rê zulim meke,
cad ke, mi ra tayê fam bike.
Wa to rê bê Quddus û Mekke,
qey fam nêkena hêy mewran.

Dinya mi rê bes a, to rê kî,
Îbrahîmê Xaşxaşe metaşe zê hurakî.
To ke ez birna zê birekî,
ti kî mi de xelesîna hêy mewran.

Meke, mi rê zulim meke,
cad ke, mi ra tayê fam bike.
Wa to rê bê Quddus û Mekke,
qey fam nêkena hêy mewran.

Berlîn, 27.08.2018

XERÎBÎYE

Parçe bîme limin wayî,
vile çewt ê pî û mayî.
Axme bîyê bira û wayî,
ti kambax be xerîbiye.
Guretiye rêç û rayî,
ti kambax be xerîbiye.

To şîn kerdo xananê ma,
to fek kerdo xaxanê ma.
Ti ya sebebê axanê ma,
ti kambax be xerîbiye.
Ti ya sebebê axanê ma,
çê to bivêşo xerîbiye.

Îbrahîmê Xaşxaşe ax liminê,
Gulpinarî zaf xemgîn ê.
Hurdî hurdi permelinê,
çê to bivêşo xerîbiye.
Hurdî hurdi permelinê,
ti kambax be xerîbiye.

To şîn kerdo xananê ma,
to fek kerdo xaxanê ma.
Ti ya sebebê axanê ma,
ti kambax be xerîbiye.
Ti ya sebebê axanê ma,
çê to bivêşo xerîbiye.

Berlîn, 01.10.2018

NÊZANENA

Mi ra meseb pers meke sofî,
meseb çik o, ez nêzanena.
Mi ra dîn pers meke qadi,
Raya Heqî kîn nêzanena.

Mi ra Mekke pers meke qadi,
rengî pêro qibleyê mi rê.
Hawta û di hazar zonî,
Raya Heqî de şewle danê.

Îbrahîmê Xaşxaşe raye rê turab o,
biat-cîhad ma de xirabo.
Dînê to wa to rê bo,
Raya Heqî "kûn" nêzanena.

Mi ra Mekke pers meke qadi,
vengî pêro qibleyê mi rê.
Hawta û di hazar zonî,
Raya Heqî de şewle danê.

Berlîn, 11.12. 2018

EZ TO BIANCÎ ZERÊ XO

Mi ra mereme çavreşê,
bê kaleka mi de ronîşe,
cixarêde xo bipîşe,
ez to biancî zerê xo.

Ti ya goşt û astê mi,
ti ya ling û destê mi.
Ti ya do û mastê mi,
ez to biancî zerê xo.

Çênê turikê xo bipême,
bê welatî ser de şîme.
Ti axwa Duzginî bişîme,
ez to biancî zerê xo.

Îbrahîmê Xaxxaşe vano:
"Ti dengbêj a, ez bilurvan o."
Bê, eşqê ma ser bilorne ke,
ez to biancî zerê xo.

Berlîn, 02.02.2019

POŞMAN BENA

Dişmenê merdî ra xof meke,
dostê lêlî ra xo hevz bike.
Zerîya xo cirê ref meke,
poşman bena, poşman bena.
Sirê rayê têy pare meke,
poşman bena, poşman bena.

Molayan rêber meke xo rê,
to jar kenê rew herê.
Ti ke bibê sitare cirê,
poşman bena, poşman bena.

Îbrahîmê Xaşxaşe vano dîkê,
qesa mi xo rê goşare ke.
Bêbextan xo rê heval meke,
poşman bena, poşman bena.
Sirê raye têy pare meke,
poşman bena, poşman bena.

Molayan rêber meke xo rê,
to jar kenê rew herê.
Ti ke bibê sitare cirê,
poşman bena, poşman bena.

Berlîn 04.03.2019

DOMANEK

Oyy domaneko sêwî,
qêrayişê toyo sawî,
zerîya mi de porê hêvîyan,
şane keno domanek.

raştîya mi,
roştîya mi,
omidê mi domanek.
Nêbo ha..!
Serê mi, mi ver meke
zonê dakila xo qesê bike.
Ti ti be,
pergalê Kirmanckî be.
Bi Kirmanckî hewn bivîne.
Ti ti be,
royê zonê dakila xo be,
ma rê hevî be domanek.

Ez bêomid nîya,
Çimke ti est a.
çimke warê kirmancîye de ti zê vîlika Kirmanckî
zil dana.
Vînena.
çimke ti bi Zonê Maya xo hûna,
çimke ti nê demê bêbextî de,
bi Kirmanckî hewn vînena.

Berlîn, 17.03.2019

DEMÊ VERÎ

Dostî resma ruşnenê welat ra,
boya domantiya mi êna cira.
Xaşxaşe, Muska, Şorike û Ustkura,
mi vîrî ra nêşone ke, demê verî.

Harde xo kewe, asmênê xo kewe,
Kazimê Mexsudî, ap Arifî û amika Kewe,
ser de kî deşta Gingimî û dewe,
se xo vîrî ra bikerî ke, kamilanê verî.
Girê Boxa, deşta Gingimî û dewe,
se xo vîrî ra bikerî ke, demê verî.

Mêşane hengimênî kilamî vatêne,
kewanîya ma rê nanê sacî potêne.
Berivana mêşin û mangî ditêne,
se xo vîrî ra bikerî ke, demê verî.

Verê sacîya nanî de ma çil eştêne,
maya xo ra sîrê sacî waştêne,
sîrê sacî ra dima çirtikî eştêne,
se xo vîrî ra bikerî ke, demê verî.
Ma ke biyêne mird, çirtikî eştêne,
se xo vîrî ra bikerî ke, demê verî.

Ma qanqolan ra bilurî viraştêne,
vengê bilura cîgerê ma taştêne.
Destê dakila mi serê mi mîşt dêne,
se xo vîrî ra bikerî ke, demê verî.

Nêzan se pêyser bîyarî ê deman,
ma de kar nêkerdêne derd û xeman.
Qaqnayena zerancan, xuşîna çeman,
se xo vîrî ra bikerî ke, demê verî.
Zê kilamê sewda bî xuşîna çeman,
se xo vîrî ra bikerî ke, demê verî.

Îbrahîmê Xaşxaşe welat ra dûrî,
Gingim, murîyê qoqî û sayê surî.
Kewtê mi vîrî dewe û Dala Zerî,
se xo vîrî ra bikerî ke, demê verî.

Berlîn, 03.05.2019

WELA ÇUÇIKAN MA RO BO

Çuçikî zonê xo de qesê kenê,
bi ajê xo şa benê,
eslê xo înkâr nêkenê,
bi ujê xo şa benê.

Wa wela çuçikan mi ro bo,
wa wela çuçikan to ro bo,
wa wela çuçikan ê ro bo,
wa wela çuçikan ma ro bo.

Veyve ke pers kena veyvê ma,
zama û veyvike domanê ma,
abîdik gubîdikî bîyê mode,
lawo lawo ma ka nê çepkîyê ma.

Wa wela çuçikan mi ro bo,
wa wela çuçikan to ro bo,
wa wela çuçikan ê ro bo,
wa wela çuçikan ma ro bo.

Şahiye ke pers kena şahîya ma,
tede çîn a kamîya ma.
Tirkkî mirkkî bîyê mode,
lawo lawo ma ka nê zonê ma.

Wa wela çuçikan mi ro bo,
wa wela çuçikan to ro bo,
wa wela çuçikan ê ro bo,
wa wela çuçikan ma ro bo.

Îbrahîmê Xaşxaşe vano,
pîl û qij pîya rawurzîme,
destê jubînî pêbijîme,
çepilanê xo vaydîme.
Zono gilor zaf weş o,
çepkî, qîlqî kay kîme.
Zono gilor zaf weş o,
çepkî, qîlqî kay kîme.

Wa wela çuçikan mi ro bo,
wa wela çuçikan to ro bo,
wa wela çuçikan ê ro bo,
wa wela çuçikan ma ro bo.

Berlîn, 03.08.2019

XIZIR HAZIR O

Ti ke kewta tenge, gulbangê bide,
venga Xizirî de, Xizir hazir o.
Ma rê sitar bo, mekeru curde,
venga Xizirî de, Xizir hazir o,
hazir o, nazir o.

Hêy can weşîya xo de, nêweşîya xo de,
serê ju koyî de, nêweşxaneyêde,
zerê çêyî de, hepîsxaneyêde,
venga Xizirî de, Xizir hazir o,
hazir o, nazir o.

Îbrahîmê Xaşxaşe vano, wayir Xizir o,
ge feqîr o hêy can, gege kî wezîr o.
Axwa heyatî ra şîmita Elheqêde sir o,
venga Xizirî de, Xizir hazir o,
hazir o, nazir o.

Hêy can weşîya xo de, nêweşîya xo de,
serê ju koyî de, nêweşxaneyêde,
zerê çêyî de, hepîsxaneyêde,
venga Xizirî de, Xizir hazir o,
hazir o, nazir o.

Berlîn, 01.09.2019.

MOLAYÎ EBÎ RAYA HEQÎ KAY KENÊ

No senê zeman o, senê dewran o,
molayî ma mîyan de dewran ramenê.
Dem lêl o, wextê verganê gewran o,
molayî ma mîyan de dewran ramenê.
Dem lêl o, wextê verganê gewran o,
Molayî ebi Raya Heqî kay kenê.

Çi hêf ke molayî nika "pîrtîye" kenê,
Raye heremna, mixenetîye kenê.
Xizirî sînena hêy can, çîmanê xo ra ke,
molayî ebi Raya Heqî kay kenê.
Xizirî sînena pîrê mi, çîmanê xo ra ke,
Molayî ebi Raya Heqî kay kenê.

Îbrahîmê Xaşxaş a ez, zê pepugî wanena,
Raye rê wayirtîye îqrar zanena.
Rawurze can, qeyî bêveng vindena,
Molayî ebi Raya Heqî kay kenê.
Çîmanê xo ra ke pîro, ti Heqî sînena,
Molayî ebi Raya Heqî kay kenê.

Çi hêf ke molayî nika "pîrtîye" kenê,
Raye heremna, mixenetîye kenê.
Xizirî sînena hêy can, çîmanê xo ra ke,
molayî ebi Raya Heqî kay kenê.
Xizirî sînena pîrê mi, çîmanê xo ra ke,
Molayî ebi Raya Heqî kay kenê.

Berlîn, 11.09.2019

TÎJÎYA ŞODİRÎ

Wayirî gulbang da, vejîya,
hard û asmenî cirê secde kerd.
Qesrê tarîtiye rijîya,
kemer û kuçî cirê secde kerd.
Ti cemalê Xizirî ya,
tanîya wayirî, tîjîya şodirî.

Ti ya, zerqê wayirî ti ya,
delilê çarmîna sira ti ya.
Hard û asmênî, qom û qebîlî,
ma îqrar da to pêrûpiya.
Tî cemalê Xizirî ya,
îqrarê ma, tîjîya şodirî.

Îbrahîmê Xaşxaşe gulbang dano,
şemîga to ra kelê xo birneno.
Dergayê to ra mirad wazeno,
îqrarê ma, tîjîya şodirî.
Şimir nurê to ra çî bizano,
îqrarê ma, tîjîya şodirî.

Ti ya, zerqê wayirî ti ya,
delilê çarmîna sira ti ya.
Hard û asmênî, qom û qebîlî,
ma îqrar da to pêrûpiya.
Ti cemalê Xizirî ya,
îqrarê ma, tîjîya şodirî.

Berlîn, 22.09.2019

KOTÎ MENDA DUZGÎN BABA

Vire vira teyaran a,
rew ma rese Duzgin baba.
Zure zura mewranan a,
rew ma rese Duzgin baba.
Hewar û gazîya dayikan a,
kotî menda, ti Duzgin baba.

Hardê Dewrêşî de ma vêşnenê,
çira zîyar û diyarî nêheşnenê,
birînanê ma nêpêşenê,
geryê xo to de kena Duzgin Baba.
Cîgeranê dayikan vêşnenê,
kotî menda, ti Duzgin Baba.

Îbrahîmê Xaşxaş a ez, zîbena,
Xo rê geryê xo to de kena.
Qomî ser ro adir vareno,
qeyî bêveng a, ti Duzgin Baba.
Ma ser ro adir vareno,
qeyî bêveng a, ti Duzgin Baba.

Hardê Dewrêşî de ma vêşnenê,
çira zîyar û diyarî nêheşnenê,
birînanê ma nêpêşenê,
geryê xo to de kena Duzgin Bava.
Cîgeranê dayikan vêşnenê,
kotî menda, ti Duzgin Baba.

Berlîn, 26.09.2019

QURBETE DE

Hetê ra berbîşê dayikan,
hetê ra hêrişê şewşewikan,
eşqê to ra ke mebiyêne,
ez permeliyêne qurbete de.
Ser de kî nê derd û qotikan ver,
permeliyêne qurbete de.

Ti ke mi rê war mebiyêne,
halê mi rê yar mebiyêne,
carê mi de ke zar mebiyêne,
ez heliyêne na qurbete de.

Îbrahîmê Xaşxaşe rê sitar a,
ti hem dost a, hem kî yar a.
Gula mi to ra ke mebiyêne,
ez xelesiyêne qurbete de.

Ti ke mi rê yar mebiyêne,
hawarê mi rê zar mebiyêne,
tenga mi de ke war mebiyêne,
ez helesiyêne na qurbete de.

Berlîn, 01.10.2019

XIZIR TO DE BIBO HEVAL

Îqrar Raya Heqî de ke,
Xizir to de bibo heval.
Çêverê kînî cade ke,
Xizir to de bibo heval.
Edeb û erkanî birame ke,
Xizir to de bibo heval.

Îlmê Enel Heqî fam bike,
Raya Heqî ra tam bike,
perwane be, sama şo ke,
Xizir to de bibo heval.
hêy pîr, hêy pîr, hêy pîr, hêy pîr,
Xizir to de bibo heval.

Îbrahîmê Xaşxaşe vano ke,
asa dewrêşî destê xo ke,
dima edeb û îlmî şo ke,
Xizir to de bibo heval.
Pîr û Murşîdê xo nas bike,
erkanê rizatîye birame ke,
wele merze rêça xo ser ke
Xizir ma de bibo heval.

Îlmê Enel Heqî fam bike,
Tî ti be, raye ra tam bike,
perwane be, sama şo ke,
Xizir to de bibo heval.
hêy can, hêy can, hêy can, hêy can,
Xizir to de bibo heval.

Berlîn, 05.10.2019

AŞMA ZERDE

Xeyma sîyayê merze ma ser,
ma qutar ke, aşma zerde.
rew roştîya xo berze ma ser,
ma sitar ke, aşma zerde.
Halê ma bavokê to yo,
aşma zerde, aşma zerde.

Aşma zerde, aşma zerde,
qomî tenge de meverde.
Şewşewikî tarî wazenê,
ma bê roştîya xo meverde.
Halê ma to ra aseno,
ma sitar ke, aşma zerde.

Mineta Îbrahîmê Xaşxaşe to ra,
ma merze dergayê xo ra.
Şerê mewran û şimiran ra
ma qutar ke aşma zerde.

Aşma zerde, aşma zerde,
qomî tenge de meverde.
Şewşewikî tarî wazenê,
ma bê roştîya xo meverde.
Halê ma to ra aseno,
ma sitar ke, aşma zerde.

Berlîn, 06.10.2019

ASTAREYÊ ŞODİRÎ

Ya astareyê serê şodirî,
sîya xo mebirne ma ser ra.
Ma minete kenîme to ra,
sîya xo mebirne ma ser ra.
Qom minete keno to ra,
zerqê wayirî, astareyê şodirî.

Ya astareyê serê şodirî,
ti ya nîşanê Astorê Qirî.
Ti ya roştîya der û dorî,
çêverê Xizirî, astareyê şodirî.
Ma şewlê xo ra marum meke,
çêverê Xizirî, astareyê şodirî.

Îbrahîmê Xaşxaşe vano,
Ti ke asa, ez gulbang dano.
bêçika xo ra kelê xo birneno,
mirad wazeno, astareyê şodirî.

Ya astareyê serê şodirî,
ti ya nîşanê Astorê Qirî.
Ti ya roştîya der û dorî,
çêverê Xizirî, astareyê şodirî.
Ma şewlê xo ra marum meke,
çêverê Xizirî, astareyê şodirî.

Berlîn, 09.10.2019

BENA DUŞKIN

To îlmê raye ke nêzanit,
dima mola de ke şîya, xo xapit,
îqrar ke heremna, kîn ramit,
raye ra vejîna, bena duşkin.

Mewranî pêser pêser,
ebi şimşêran ramenê ma ser.
Can to ke toz eşt rêça xo ser,
raye ra vejîna, bena duşkin.

Îbrahîmê Xaşxaşe meke heder,
fitratê ma de çîn o qeder.
Ti ke îlmî xo rê mekerê rêber,
raye ra vejîna, bena duşkin.

Mewranî pêser pêser,
ebi şimşêran ramenê ma ser.
Can to ke toz eşt rêça xo ser,
raye ra vejîna, bena duşkin.

Berlîn, 11.10.2019

TAQWA MA RÊ ÇARE NÎYA

Îqrar raye de, hewes bike,
taqwa ma rê çare nîya.
Can, pîrê xo ra hes bike,
taqwa ma rê çare nîya.
Pes mêke can, xo nas bike,
taqwa ma rê çare nîya.

Hêy dost, hêy dost, hêy dost, hêy dost,
taqwa ma rê çare nîya.
Hêy pîr, hêy pîr, hêy pîr, hêy pîr,
taqwa ma rê çare nîya.
Hêy can, hêy can, hêy can, hêy can,
taqwa ma rê çare nîya.

Çira ti raye ra vejîya,
şîya maşîqê şarî bîya.
Îbrahîmê Xaşxaşe vano,
taqwa ma rê çare nîya.
Raya Heqî şîa nîya,
ra û rêça Xizirî ya,
taqwa ma rê çare nîya.

Hêy dost, hêy dost, hêy dost, hêy dost
taqwa ma rê çare nîya.
Hêy pîr, hêy pîr, hêy pîr, hêy pîr
taqwa ma rê çare nîya.
Hêy can, hêy can, hêy can, hêy can
taqwa ma rê çare nîya.

Berlîn, 15.10.2019

RİNDEK O

Mergîzayan de mendike,
qofikê xo de dendik e.
Qese wacim nîyo cirê,
her çî bi rengê xo rindek o .

Vaş ke koka xo ser ro roya,
însan ke zonê xo de hûya.
Ebi kamiya xo ke cûya,
cû bi ahengê xo rindek o.

Xoza bimbarek o, îqrar ci de,
her hekmete est a tede.
Rêw ke, çêberê kînî ca de,
her çî bi vengê xo rindek o.

Îbrahîmê Xaşxaşe de meke hîle,
se beno, meşikne zerîya bele.
Rojê ti kî kuna mezele,
her veng bi rengê xo rindek o.

Berlîn, 01.11.2019

HES KENO

Ti mendika mergan a,
zê dendika vilikan a.
Tivanê roştîya lîlikan a,
çênê ez to ra zaf hes keno.

Zaf hes keno, zaf hes keno,
heq bo, to ra zaf hes keno.
Eşqê xo mede we mi ra,
Xizir bo, ke ez hîs keno.

Îbrahîmê Xaşxaşe rê têlî mebe,
neyarın rê xalî mebe,
serxoşan rê qelî mebe,
çênê, ez to ra zaf hes keno.

Zaf hes keno, zaf hes keno,
heq bo, to ra zaf hes keno.
Eşqê xo mede we mi ra,
Xizir bo, ke ez hîs keno.

Berlîn, 09.11.2019

RAMÎT RE MÎ SER

Qesa kale bi terazîyê zerî sente,
bi îlmê EnelHeqî derga de pote.
Darê Mansurî de heqîqate ke vate,
duşkîna bi şîmşêrî ramit re mi ser.
Ocaxa xo de raye ke ramite,
duşkîna bi şîmşêrî ramit re mi ser.

Ramit re mi ser, ramit re mi ser,
bi şîmşêrê gonînî ramit re mi ser.
Duşkin û şîmiran pêser, pêser,
bi şîmşêrê gonînî ramit re mi ser.

Îbrahîmê Xaşxaş a ez ver va teresa,
mi serê kerd berz, qet nêtersa.
Darê Mansurî de hesab ke persa,
qelsa bi şîmşêrî ramit re mi ser.
Duşkinan ra ke hesab persa,
qelsa bi şîmşêrî ramit re mi ser.

Ramit re mi ser, ramit re mi ser,
bi şîmşêrê gonînî ramit re mi ser.
Duşkin û şîmiran pêser, pêser,
bi şîmşêrê gonînî ramit re mi ser.

Berlîn, 10.11.2019

ASPARÊ ASTORA QIRE TÎ EST A

Pîr û talibî to ra mirad wazenê,
misayibî to ra hîmete cênê,
îqrar danê, cem benê, sama şonê,
Asparê Astora Qire ti est a.

Kam ke vajo "YA XÎZÎR" ti hazir a,
sêwî, sawî qewete cênê to ra,
bêkesan rê hem yar a, hem sitar a,
Asparê Astora Qire ti est a.

Feqîr û fiqareyan rê yar ti ya,
mazluman rê, bêkesan rê zar ti ya.
Ti ya wayîre kelek û gemîya,
Asparê Astora Qire ti est a.
Ti ya wayîrê bêkesan û sêwîya,
Asparê Astora Qire ti est a.

Îbrahîmê Xaşxaşe rind fam bike,
ilmê Enel Heqî xo vîrî ra meke.
Îqrar raye de can, ci ra tam bike,
Asparê Astora Qire ti est a.

Berlîn, 10.11.2019

RAYE HEVZ BÎKE

Marê binê şimêle ra,
xo ra ver raye hevz bike.
Mewranan û şimiran ra,
xo ra ver raye hevz bike.
Ti ti be şimşêrê gonînî ra,
xo ra ver raye hevz bike.
Hêy can şimşêrê gonînî ra,
xo ra ver raye hevz bike.

Can ti ke wayirê îqrarî ya,
eke talibê Raya Heqî ya,
dûşkinan ra minete meke,
xo ra ver raye hevz bike.
Ti ke talibê pîr Mansurî ya,
Nemrudan ra minete meke.
Eke talibê Pîr Nesemî ya,
xo ra ver raye hevz bike.

Destê Îbrahîmê Xaşxaşe pê bije,
can, murşîdan ra kî hîmete bije.
Darê Mansurî de xo bipoje,
xo ra ver raye hevz bike.
Ebi îrfanê raye xo bipoje,
xo ra ver raye hevz bike.

Can ti ke wayirê îqrarî ya,
eke talibê Raya Heqî ya,
duşkinan ra minete meke,
xo ra ver raye hevz bike.
Ti ke talibê Pîr Mansurî ya,
Nemrûdan ra minete meke.
Eke talibê Pîr Nesemî ya,
xo ra ver raye hevz bike.

Berlîn, 10.12.2019

TİLSİM

Rojêde şîlyine de
ebi merexê domantîya xo
mi maya xo ra,
“dakila mi çira ti fekê xo bi çîta xo cêna
û pufê adirî kena” pers kerdî bî.

Maya mi zê dewrêşêde kamile,
dolimê nata-bota nîya da
bi rîhûyayiş 'û bi vengêde nermik
“hiş be lacê mi,
kila adirî helmê wayirî ya,
sirê xo ke eşkera bo, tilsimê xo xerepîno” vatî
bî mi ra.

Hêya, a roje ra dima ez hiş bî bî.
le merexê mi zê kermê darê mezgê mi werdî bî.
Adiro ke lodê ma vêşnay bî, çira helmê wayirî
bî?
çira lojin û şemigê çeyî bimbarek bî,
ma tîjîya şodirî!

Pers û qisawetî mezgê mi de zaf bî.

Axx şîma persê minê bêcewabê ke
ez kerdî bî aqilwêran şîma.

Axx to merexê mino bêheş
û sebrê mino dewrêş!

Bi hazaran çuçikê koçberî amayî û şî
nêçe wusarî û amnanî derbaz bî,
seran û deman ra dime aqilê mi ke şî ser mi
fam kerd.

Nika kilitê sirê tilsimî turikê mi de ro
le ez mabênê bextewariye û xemginiye de,
xeyalê ê demanê vîyartîyan de ro.

Berlîn, 02.05.2016

DAKILA GULSÎMA

Sera 1966î de tenya hard nêlerza bî.
Tivatêne asmêno kewe kî dêm diyay bî Gingimî
ser.
Fîrqa nê zav û zêçan, teyr û turano ke kewtî bî
têmîyan
Erş û êla qule kerdêne çimê roje de.
Ê meşerî de binê banî de,
to bi a dixazkanîya xo
lajê xoyo rakewte guret ke bivejîyê teber.
Lê, hardlerzî zê hazaran qurbananên xo,
gama toya pêyêne de, şêmiga çêberê teberî de
lame nê re to ser.

Tam kî o dem,
kemer û kuçê dêsan pêser, pêser,
bî zê ejderhayêde harî û ramit re to ser.

A hayleme de to nata-bota xil da,
çi hêf ke pençanê ê ra ranêxelesîya.
Tef û dumax hetê de,
lê, sala bêtoşkiya ke dêm diyay bî re serê to ser,
ti miqerem kerd bî, hêsîr guretî bî.
Hîsê mayê asî yê,
ti biya qertalêde xeşîm, lajê xo sera perê xo ardî
re pêser,
“Ya Xizirê roja tengê carê ma rese...” vengâ
wayirî da,
û xover da.

Sahatan ra dime vengê amê.
Hama a game,
çimê to ra hêsîrî amayî.

Bi coş "Damîş be berxê mi, carê ma de wayir
amê" vat
û teqate de lajê xo.
Hêya, ti bi derguşa pîzê xo xelesîyay bî ra
Lê, çî hêf ke lajê to damîş nêbî bî,
tam kî demê raxelesîyene de,
qevsingê to de zirçay bî, zirçay bî û bajîyay bî.

Oxro ke to seba ê masumê pakî xo eşti bî kila
adîrî.

Xebera sîyaye rew amêne,
janî janî ser de ramîtene re to ser.
Tinevana çêna toya ponc serîye kî binê banê cî-
ranê to de pelaqajîyay bî.
Ti ke pêhesîya, tukê sere to qesîya
û cîgera to ra çiyê visîya.
Koyê Bîngolî ra tef û dumax,
lê bananê rijîyayînan ra kî helmê merdene
darîyêne we.

Eman, eman çi zulim, çi zulim.

Çi hekmet a, nêzanîno, bêvengîya to zaf nêont
bî.

To a travmaya xoya xedare mîyan de,
bîya pola û vašta ra payan ser.

Bi çimanê xo yê qefeliyayînan verinde asmênî
de

dima kî dešta Gimgimî de nîya da,
dolimêna leşê domananê xo maçî kerdî,

Sereberz hama bi vengê de berzî

“Hardlerzo kerfersend,

wad bo, wad bo, ez ne zulimê to verde kî nêna-
ne çokan ser” vat,

bêçika xo ra keleyê Girê Boxa birna, îqrar da
weşîye û sêma şîya.

Ê esaletê dakila Gulsîma re,
dar û berî kî secde kerd,
şatîya hardê dewrêşî de.

Vanê ke, a roje ra nat,
rojî ke xeyma xo eşte re Koyê Bîngolî ser,
tarîye şewe de,
Dewa Şorike de nalîna domanan êna binê hardî
ra.

Dewrêşîye sebir û zanoxî ya.
Barê xo janê cîgere û kîla adirî ya.
Coka karê her kesî nîya.

De vaje mi ra Dewrêşî.
Mabêyne hard û asmênî çend gam ê?
Çira asmênî ra xaftila astareyî xij benê?
To mîyanê merdiş û weşîye de çend dolimî dewr
çerexna,
şîya û ama?
Gelo derd û qotikê dinya senê reng ê?
Ma janê cîgere...?

Sirê xo çik o, vaje mi ra!
To bi sebirê kamcî dewrêşa efsunkare
“Her varroginayîşê xo de, xo wela xo ra newe ra
afernêne ha!”
Dakila Gulsîma, gelo ti pêrî ya?
Ya kî teyra Sîmurxî ya?
Kam çî zano,
belkî ti hem pêrî ya,
hem kî teyra Sîmurxî ya!
Kam çî zano!

Dîdîm, 08.2018

DERDÊ CÎGERE

Tivana nexşa xalî ya,
gilbê dare de zê balî ya.
Vilika verê kendalî ya,
ez helêna dejê cîgere.

Derdê cîgere, dejê cîgere,
kes mevîno janê cîgere.
Mişqal, misqal helêneno,
permelneno janê cîgere.

“Hermê çêna to weş o
çiyêde xo çîn o, bîje û şo”
To qeyî ez xapita tixtoro zalim,
sala çêyê to kî biveşo.
To qeyî çê mi vêşna tixtor,
sala çêyê to kî bivêşo.

Derdê cîgere dejê cîgere,
kes mevîno janê cîgere.
Misqal misqal helêнено,
mi permelnêno janê cîgere.

Meymanê hewnanê min a,
vana "mezele zaf serdin a"
Ax wax kena, ancîna şona,
mi helêнено janê cîgere.

Îbrahîmê Xaşxaşe vano dike,
ez damîş nêbeno, mi terk mêke.
Çîmanê xoyê rindêkan ra ke,
qêy nîya zoro, janê cîgere.
destê xo rêyna rîyê mi ra ke,
gula mi zaf zor o, janê cîgere.

1996 Berlin.

*Seba rêzdarîya çena mi Funda.

GAZÎYA QEDÎMÎ

Çitaw ke şîliye berve, çimanê mi ra laserî şonê.
Janê de bêfamî ver xo bi xo de fatasîna
û neçar, neçar birîna xo lêsenâ.
Her teqayîşê buriskî de,
di çimê belekinî qerqezîne çimanê mi verde.
Ez bena meftun û xeyalanê xoyê alazîyayan mî-
yan de
rêça Qedîmî ramena, çimbelekê xo ra cerêna.

Xebera sîyaye rew bî bî vila,
“ ...de lorî, lorî, dayike bi korî.
Ero vanê Qedîm kîştî,
wîi lawo, lawo ez to rê bimirî...”

Mi ju roja şîliyîne de, bi na şîwara maya xo ga-
zîya Qedîmî guretî bî.
A roja sîyaye ra nat, kilitê tilsimî xerepîya,
tamê tarûturî heremîya
û rengê xozayî kî vurîya.

Dugela ma, dergayê ewlîyan a,
bêbextîye tomet a usulanê ma de.
Coka Koyê Bîngolî, zîndan û kaşî,
cinawurî, heşî, perperik û mêşî,
sîya guretene de rê hona..!

“Qedîmî xo eştî bî pêşê ma,
lê çî hêf ke ma qerqesunan ra nêşevkna o”
Vanê û bêbextîya xo sebeb ra zirçêne û zirçêne.

Dîksilêmanî ke pers kêna, amo pêser û naleno,
pepug kî kewto kuncikê û ma rê waneno.
Ne çuçikî bi eşq vîçnenê, ne kî qazqulingî û ze-
rancî qaçnenê.
Lulikê adirî kî bîyê lal û kilama nêvanê êdî,
çimke ê kî gunekar ê, ê kî neyar ê..!

Kulanê mi, ker gurewto qefsingê mi de
kambaxan ke ziqitna bêwaxt,
huyayişê Qedîmî yo gulin êno mi vîrî,
tinazê ê êna mi vîrî.
“Ti şahada Dala Zerî, Îbê mi xebetîno bêzerî,
xebat to ra nêno suslîyê mi,
ti hona lajê daka domanê vizerî...” vatêne mi ra.

Hêya, hêya.
Ê lex û luqê ma, axê ma,
xem û xeyalê ma pêro kî bî şanikî.
Axx to bîrîna mina gêje, derdo bêderman,
û dejê mino hovî,
ma şima heyânî çî taw mi nîya koçenê ha..!

Ey axwa Çirî, Çilkanîya Sipiye, Girê Boxa!
Hênî bêveng mevinderê, ju kilame bilornê mi
rê,
wa boya Qedimî bêro ci ra, ma se beno.

Birîna mi,
morê zemanê bêbextî ya, gonî bel dana minit kî,
“Ne tixtorî fam kenê cira, ne kî dewrêşi aqil
benê ser.”

Ya wayirê hard û asmênî...!
Ti çi taw nurê xo musnena ma,
çi taw heşnena firqanê ma, çitaw..!?

Êdî beso..!
Şiliye mebervo û burisk meteqo.
Ne dejê cigere bidilopiyo royê ma ser,
ne kî afata niya bêfame bêro qomî ser,
durî şoro, durî şoro.

Berlîn, 12.04.014

GELO TÎ ZANÊNA BÎRA

Puk û pukelekî gjjelekî çik ê ke,
feqîriye kî wa xo megoyno.
Lê bêkesîye pergâlê mi şikitî.
Janê mino ke astikanê mi de ziqitneno,
morê zemanê bêbextî û derd û kulan o bira.

Deyax û eşqê xoverdayena mi,
maya mi ra peşkarê mi bibî.
Maya mi,
juyêde tîtale bîyê.
A ke şîyêne,
hêybetan ra gjjeleke xo ra şerm kerdene.
Hênî asî bîye ke,
her waroginayîşê xo de, zê teyra Sîmurxiye,
wela xo ra, xo newe ra afernêne bira.

Tovatêne dewreşêde pola bîye..!

Axx bira,
ebi dore çîmanê aye verde şeş domanê xo merdî.
Bi janêde giran, ju bi ju mardî,
û kerdî bine hardî.
Janê cigere ver helîye, permelîyê.
Lê nêame çokan ser û her dem serêberz fetelîye.
Ma şanikanê kanan ra zanitêne ke,
dewreşîye karê herkesî nebîye.
Coka şahadiya asmênê keweyî û hardê gewrî de
bi sebrê dewreşa de efsunkare
aye îqrar da bî weşîye.

Piyê mi pers meke,
çi serê to bidajni,
ewliyan ra ewliya yê, kamilan ra kî kamilê bî.
Halê xo de bî.
Wayirê xo de haştî bî,
cîran û qomê xo de raştî bî,
lê ma re kî zê roştî bî.

Tijî ke eştêne homete ser
ê verba rojî şewqê xo vetêne, teba maya mi destê
xo kerdene ra
û "Ya wayirê hard û asmênî,
sifte dar û berî rê, kemer û kuçî rê,
mar û milawunî rê, vergê yabanî rê,
pêyniyê de kî ma rê çêverêde xêr ra ke..." gul-
bang dêne.

Aşma zerde ke şewle dêne,
herdimîna ci ra kelê xo birnêne û sama şiyêne

Ez welatê Serhadî ra,
mayinan mîyan ra,
zerê kila adirî ra êna.
Gelo ti romantîzmê nê şarîstanî de
dejantişê mi ra fam kena bira?

Berlîn 20.10.2012

NÊWEŞXANEYÊ URBANÎ

Na xilxiliya însanan çik a!
no çi meşêr o ewro?
Çira niya haybîro û axîrşer o nêweşxaneyê Ur-
bani?

Ez "Anmeldung" ê nêweşxaniyî ra
embazê xo Lûtfi Balikkaya yî perskena bi telaşe.
Mi ra "Ma de bi ne namêyî kes çîn o" vanê, xe-
batkarî.

Ez bi vengêde tirş,
"Gelo bi nak nameyê xo Lerzan Jandilî qeyd
nêbo?"
pers kena şopêna.

Ê "Bi nê namêyî kî kes çîn o ma de" vanê, bê-
zerî!

Tersê mi tewr zêdêrî beno gur,
bi hêrsê de xeşim êna ke,
"Ma porderg Ballikaya kî çîn o şima de ha?" bi-
pêrsî,
Lê nêpersane.
Ters û hêrsê mi ez kerd î bî aqilwêran.

Royê mi,
nê bi xo xo de pozîtîf fikrayîşê mi,
ne kî bi telefonan teseliyê dayena hevalanê mi
nêbîyêne asan.

Ê haylemeyî de mi verê xo çarnay bi nêweşxaneyî,
û bi hêrsê de xeşîmî, "No çi xezeb o ewro
neweşxaneyê Urbanî?

bi sahatan o ke mabênê qatanê to de gejin, ge-
jin

re embazê xo fetelîna.

Endî însaf bike û vaje mi ra!

Amelîyatê xo ke xelesîyo,

nika kamcî qat de, kamci oda dero.

Ê kê nêxelesîyo kî, senê merhale dero?

Çira bêveng a neweşxaneyê Urbanî çira?

Gelo ti mi heşnena?

nêbone ha,

zerê to de çîk ke bigino cîgera ma ra,

bi hazaran sondî bo ke, ez kî to vêşnena" va-
têne,

û naletî wendene neweşxaneyê Urbanî rê ha-
bîre.

Tam kî a dem,

bi telefon mîjdanî dayêna nasa xo ez tayê amay-
bî ra xo.

Tinevana embazê mi neweşxaneyê Urbanî yo ke
ez têde bi sahatano cerêne de nê,

neweşxaneyê Amrumerî de amelîyat bibî.

Axx ti heşê mino gêj

û xofê zerê mi.

Axx ke şima se bîyê felekê ro yê mi,

belayê serê mi.

Berlîn, 07.2018

ÇI HEKMET A

Mi zê kewkewokan,
to rê Kilama biratiya şaran qaqnêne.
Lê, to kî zê şewşewikan,
her roje mi re mezele kinitêne.
Çi hekmet a, ke
pelganê tarixê gunekarî de,
ti bîyêne “humanîst û hêvî,”
ez kî bîyene “narsîst û hovî.”

Janê minê ke,
sipêtiya didananê mi de çuliskiyêne,
heserê mixenetîye û hovîtiya to bî.
Lê, çi hekmet a, ke
pelganê tarixê gunekarî de,
ti bîyêne “xas û xakî.”
ez kî bîyêne “şakî.”

Kul û axînanê minê sedseran,
gilê nalînanê minê kerrinan de,
purtik guret bî.
Dirbetê mi xorî bî,
janê xo har bî.
Ocaxkorîya mi morê zulimê to bîye.
Lê çi hekmet a, ke
pelganê tarixê gunekarî de,
ti bîyêne “comerd û qedirgiran,”
ez kî bîyêne “namerd û pêkevîran.”

Berlîn, 04.04.2014

ÇI RA SOFÎ ?

Deryayê cuyî de
îlmî ra mevisîye
tarî de manena.

Niyade sofî..!
îlîmdaran bi tilsimê îlmî,
fêza kî zapt kerde.
Lê çî hêf ke ti hona tarîtiya xeyalanê
bê maneyan de kuklî kay kena.
Hardo Dewrêş cenet o mi rê,
biance' sîya xo ser ra,
wa meheremîyo.

Ez rayirwanêde budela ya,
mi îqrar da wayirî
û dima îlmî şona.
Menzîle mi ke pers kena xêlî durî yo
her hetê raya mi qît û telî yo.
Lê, ez minete nekena ci ra.
Çimke eşqê îlmî îqrarê zerî yo.
Çimke îqrarê mi, gulbangê wayirî yo,
bizane.

Sofi,
nêbo nêbo, qesa mi pêgoş meke xo rê.
Ti ti be, mi metexelne.

Eşqo raştikên bimbarek o,
gere medejîyo, gunek o.
Manika xo bipême,
û ti kî mi de bê, meterse.
Bi cesaretê îlmî,
dolimê xo bi xo biperse,
ma şerab ke heram û pîs o,
çi ra cenetê to de "muqades"o.
çi ra sofî?

Berlîn 06.2016

Aşma zerde, aşma zerde,
qomî tenge de meverde.
Şewşewikî tarî wazenê,
ma bê roştîya xo meverde.
Halê ma to ra aseno,
ma sitar ke, aşma zerde.

Mineta Îbrahîmê Xaşxaşe to ra,
ma merze dergayê xo ra.
Şerê mewran û şimiran ra
ma qutar ke aşma zerde.

falm

978-605-5293-84-0